32.ULUSLARARASI EĞİTİMDE YARATICI DRAMA KONGRESİ "DEVRİDAİM"

32nd INTERNATIONAL CONGRESS on CREATİVE DRAMA in EDUCATİON "ETERNAL CYCLE"

Tam Metin Bildiri Kitabı
Proceedings Book

13-16 Kasım/ November 2024
ESKİŞEHİR

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Eskişehir Osmangazi University

Çağdaş Drama Derneği
Contemporary Drama Association

32. Uluslararası Eğitimde Yaratıcı Drama Kongresi
13-16 Kasım 2024

32nd International Congress on Creative Drama in Education
13-16 November 2024

Ediörler/Editors
Elif Özcan, İhsan Metinnam, Akın Keklik

ISBN: 978-625-95308-8-8
1. Baskı: Aralık, 2024 (e-kitap)

Vizetek Yayıncılık

32. Uluslararası Eğitimde Yaratıcı Drama Kongresi

Tasarım
Zehra Kargın, Alaz Tetik
Düzenleme (Book Design)
Prof. Dr. Ömer Adıgüzel

İletişim (Contact)
Çağdaş Drama Derneği, Kocatepe Mah. Selanik Cad. Mehtap Apt. 41/1 Kızılay- Ankara
Telefon: 0 (312) 425 00 89- 418 18 65
E-posta: cddankaradogac@gmail.com

KURULLAR/ COMMITTEES

Kongre Başkanları:

Prof. Dr. Kâmil ÇOLAK (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Rektörü)

Prof. Dr. Şerife YÜCESOY ÖZKAN (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)

Doç. Dr. Pınar ÖZDEMİR ŞİMŞEK (Çağdaş Drama Derneği Başkanı)

Düzenleme Kurulu Başkanları:

Prof. Dr. Ömer ADIGÜZEL (Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyesi)

Prof. Dr. Hüseyin ANILAN (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölüm Başkanı)

Düzenleme Kurulu Başkan Yardımcıları:

Blm. Uzm. Akın KEKLİK (Eskişehir Tepebaşı Şehit Mutlu Yıldırım Ortaokulu – Çağdaş Drama Derneği Eskişehir Şube YK Başkanı)

Prof. Dr. Pınar GİRMEN (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü)

Düzenleme Kurulu Üyesi:

Öğr. Gör. Dr. Elif ÖZCAN (Başkent Üniversitesi Okul Öğretmenliği Programı)
Dr. Öğr. Üyesi Müge KUNT BAYRAMOĞLU (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi)

Dr. Öğr. Üyesi Ayşe DÖNMEZ (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi)

Doç. Dr. Öğr. Üyesi Tahir Emre GENCER (Anadolu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi)

Bilim Kurulu Başkanı:

Prof. Dr. Hüseyin ANILAN (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölüm Başkanı)

Bilim Kurulu Üyeleri (Hakemler)

Prof. Dr. Ali ERSOY (Anadolu Üniversitesi)

Prof. Dr. Alkistis KONDOYANNİ (Peloponnesse Üniversitesi)

Prof. Dr. Anna Lena OSTERN (Bergen Üniversitesi)

Prof. Dr. Ayşe Çakır İLHAN (Kapadokya Üniversitesi)

Prof. Dr. Ayşe Güler KÜÇÜKTURAN (Başkent Üniversitesi)

Prof. Dr. Ayşe OKVURAN (Ankara Üniversitesi)

Prof. Dr. Aysel KÖKSAL AKYOL (Ankara Üniversitesi)

Prof. Dr. Ayten İFLAZOĞLU SABAN (Çukurova Üniversitesi)

Prof. Dr. Dagmar DÖRGER (Erfurt Üniversitesi)

Prof. Dr. Esra DERELİ (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi)

Prof. Dr. Esra ÖMEROĞLU (Gazi Üniversitesi)

Prof. Dr. Gerd KOCH (Berlin Alice-Salomon Yüksek Okulu)

Prof. Dr. H. Bahadır YANIK (Anadolu Üniversitesi)

Prof. Dr. Kamuran TARIM (Çukurova Üniversitesi)

Prof. Dr. Kasım YILDIRIM (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi)

Prof. Dr. Mehmet GÜLTEKİN (Anadolu Üniversitesi)

Prof. Dr. Mesude ATAY (Başkent Üniversitesi)

Prof. Dr. Mustafa SEKMEN (Anadolu Üniversitesi)

Dr. Nardane Ece BÜLBÜL (Toros Üniversitesi)

Prof. Dr. Necdet AYKAÇ (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi)

Prof. Dr. Nihal KUYUMCU (İstanbul Üniversitesi)

Prof. Dr. Nida BAYINDIR (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi)

Prof. Dr. Pınar GİRMEN (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi)

Prof. Dr. Sibel Çiğdem GÜNEYSU (Başkent Üniversitesi)

Prof. Dr. Şengül S. ANAGÜN (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi)

Prof. Dr. Tolga ERDOĞAN (Milano Eğitim Müşaviri)

Prof. Dr. Tuncer BÜLBÜL (Trakya Üniversitesi)

Prof. Dr. Turan Akman ERKILIÇ (Anadol u Üniversitesi)

Prof. Dr. Yaşare AKTAŞ ARNAS (Hasan Kalyoncu Üniversitesi)

Doç. Dr. Ahmet Oğuz AKÇAY (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi)

Doç. Dr. Aslıhan Burcu ÖZTÜRK ÇIPLAK (Hacettepe Üniversitesi)

Doç. Dr. Emre EV ÇİMEN (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi)

Doç. Dr. Erkan ÇER (Amasya Üniversitesi)

Doç. Dr. Ferah BURGUL ADIGÜZEL (Gazi Üniversitesi)

Doç. Dr. Gül COŞKUN DEĞİRMEN (Akdeniz Üniversitesi)

Doç. Dr. Hakan SEZEREL (Anadolu Üniversitesi)

Doç. Dr. Hakkı KAHVECİ (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi)

Doç. Dr. İnanç ETİ (Çukurova Üniversitesi)

Doç. Dr. Murtaza AYKAÇ (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi)

Doç. Dr. Nur Leman BALBAĞ (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)

Doç. Dr. Ömür GÜRDOĞAN BAYIR (Anadolu Üniversitesi)

Doç. Dr. Özkan ÇELİK (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi)

Doç. Dr. Özlem KAF (Çukurova Üniversitesi)

Doç. Dr. Özgür ULUBEY (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi)

Doç. Dr. Perihan KORKUT (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi)

Doç. Dr. Pınar ÖZDEMİR ŞİMŞEK (Hacettepe Üniversitesi)

Doç. Dr. Selen KORAD BİRKİYE (İstanbul Devlet Tiyatroları)

Doç. Dr. Sümeyra DOĞAN COŞKUN (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi)

Doç. Dr. Tahir Emre GENCER (Anadolu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi)

Doç. Dr. Zeki ÖZEN (Ankara Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Banu DİKMEN ADA (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Belkıs TEKMEN (Başkent Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Cansu ATILGAN PAZVANTOĞLU (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Gökhan KARAOSMANOĞLU (Ankara Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi İbrahim BEKTAŞ (Ankara Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi İhsan METİNNAM (Ankara Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet ALAN (Anadolu Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Müge KUNT BAYRAMOĞLU (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Nami Eren BEŞTEPE (Ankara Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Z. Melis DEMİR (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Ecmel YAŞAR (Eskişehir Anadolu Üniversitesi)

Dr. Funda ÇIRAY (Eskişehir İl Milli Eğitim Müdürlüğü AR-GE Birimi)

Öğr. Gör. Dr. Bilge ÜNAL (Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi)

Öğr. Gör. Dr. Elif ÖZCAN (Başkent Üniversitesi)

Öğr. Gör. Zafer GÜZEY (Anadolu Üniversitesi)

Yürütme Kurulu Başkanı:

Blm Uzm. Akın KEKLİK (Eskişehir Tepebaşı Şehit Mutlu Yıldırım Ortaokulu- Çağdaş Drama Derneği Eskişehir Şube YK Başkanı)

Yürütme Kurulu Üyeleri

Blm. Uzm. Sema BAŞ (Çağdaş Drama Derneği YK. Kongre Sorumlusu)

Web Sorumluları

Alaz TETİK (Kimya Mühendisi- Yönetim Bilişim Sistemi Uzmanı)

Ali Galip UĞUR (EBB Personeli)

Bildiri ve Hakemlik Süreci Sorumluları

Dr. Öğr. Üyesi Ayşe DÖNMEZ (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Müge KUNT BAYRAMOĞLU (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi)

Doç. Dr. Zeynep KILIÇ (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi)

Karşılama Ağırlama ve Akşam Organizasyonları Sorumlusu

Bedri ADAR (Oyuncu- ÇDD YK Üyesi)

Berna ÇAĞLAR (Özel Anaokulu Müdürü)

Güliz Ünsal KOVANCISOY (EBB Personeli- ÇDD YK Üyesi)

Sanem AKPINAR (Oyuncu ÇDD- YK Üyesi)

Kongre Mali İşler ve Kitap Satış Sorumluları

Aslıhan ASLAN (EBB Personeli- ÇDD YK Üyesi)

Gülçin Ateş BOZKINA (ÇDD Personeli)

Yurtsever Deniz DAĞKIRAN (MEB Personeli- ÇDD YK Üyesi)

Atölye Sorumluları

Ömer ORTAÇ (MEB Personeli)

Sevda TORUN KORKMAZ (ÇDD YK Üyesi)

Zehra KARGIN (MEB Personeli)

Zübeyir ÇALIŞKAN (MEB Personeli)

Doç. Dr. Tahir Emre GENCER (Anadolu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi)

Sinan IŞIK (ÇDD Bursa Temsilcisi)

Algül KALAY İNCE (ÇDD Antalya Temsilcisi)

Sami SÜNER (ÇDD Hatay Temsilcisi)

Teknik Ekip Sorumluları

Ayşe Özen KARAKURT (Sağlık Personeli)

Osman SIRMA (TÜRKŞEKER Personeli)

Sevgi SIRMA (MEB Personeli)

Kongre Çeviri Sorumluları

Öğr. Gör. Güven Çağdaş GÜNDOĞDU (Anadolu Üniversitesi) (Açılış ve Atölye Çevirmeni)

Öğr. Gör. Dr. Elif ÖZCAN (Başkent Üniversitesi) (Açılış ve Atölye Çevirmeni)

Öğr. Gör. Özlem UZUN (Anadolu Üniversitesi) (Atölye Çevirmeni)

Enise ANKARA (Özel Okul Personeli) (Atölye Çevirmeni)

Yusuf GÖZÜDELİ (MEB Personeli) (Atölye Çevirmeni)

Müşerref ÇOBAN (MEB Personeli) (Atölye Çevirmeni)

Müberra BURAN (MEB Personeli) (Yedek Atölye Çevirmeni)

Öğr. Gör. Dr. Bilge ÜNAL (Yedek Atölye Çevirmeni)

Zübeyir ÇALIŞKAN (MEB Personeli) (Yedek Atölye Çevirmeni)

Öğr. Gör. L. Ayça ÇELİKBAŞ (Ömer Halisdemir Üniversitesi) (Yedek Atölye Çevirmeni)

Öğr. Gör. İlknur ÖZKAN (Anadolu Üniversitesi Yabancı Diller Fakültesi) (Yedek Atölye Çevirmeni)

Metin DÜZER (Özel Kurum Satın Alma Direktörü) (Yedek Atölye Çevirmeni)

Müze Sorumlusu

Hakan KURU (ETO Müze, Arkeolog)

Kongre Genel Organizasyon Sorumluları

Selin Büke GÜRBÜZ AKBULUT

Sibel YILDIRIM TURAN

Kezban KILIÇ

Sedef YILDIRIM

Meryem YALÇINKAYA

Büşra KOCABAŞ

Gonca ERSİN EKTİRİCİ

Havva DİNÇER

Özgül YÜCEL İNANLI

Özden YÜCEL

Kadriye TURGUT

Şeyza KÜÇÜK

Nilgün ÇİMEN

Tuğba YAVUZ

Gizem Burcu GERÇEK

Zeynep ÜŞÜMEZEL

Cansu SAÇAN

Keziban YOZGATLI

Yeliz GELEMERYELİ

Tuğba KURTARAN

Yasemin BÜYÜKKARACA

Gülhanım TÜYSÜZ

Melis SÖZÜPEK

Elif TEKERGÜL

Gökçen DEMİRBAY

Şengül DOLMUŞ ERSAN

Fatma KIRKSES

Burcu METE

Sami SÜNER

Ruken TURHAN

Birgül GÜRSOY PAKKAN

Ravza Betül ÖZ

Yüsra ATAY

Melih ESMER

Mehmet ÖNAL

Azra YILDIZ

Cemile KAMIŞ

Zeynep Sude YILMAZ

Sude AYAN

Etkinlik Sekreteri:

Öğr. Gör. Dr. Elif ÖZCAN (Başkent Üniversitesi)

Öğr. Gör. Güven Çağdaş GÜNDOĞDU (Anadolu Üniversitesi)

Sonuç Bildirgesi Komisyon Başkanı:

Prof. Dr. Ömer ADIGÜZEL (Ankara Üniversitesi)

Sonuç Bildirgesi Komisyon Üyeleri:

Blm. Uzm. Akın KEKLİK (Eskişehir Tepebaşı Şehit Mutlu Yıldırım Ortaokulu – Çağdaş Drama Derneği Eskişehir Şube YK Başkanı)

Öğr. Gör. Dr. Elif ÖZCAN (Başkent Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi İhsan METİNNAM (Ankara Üniversitesi)

Doç. Dr. Zeynep KILIÇ (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi)

ÖNSÖZ

Çağdaş Drama Derneği ve drama camiası için bir şölen havasında gerçekleşen Uluslararası Eğitimde Yaratıcı Drama Kongresi bu sene Eskişehir Osmangazi Üniversitesi ev sahipliğinde çok özel bir başlık altında gerçekleştirilmiştir. Bu sene gerçekleştirilen tüm atölyeler 29 Ağustos 2021 günü hayata gözelerini yuman Prof. Dr. Ali Öztürk anısına ithafen gerçekleştirilmiştir. Bu yönde kongre konusu "Devridaim" olarak belirlenmiştir. Mekanik, mühendislik, tasavvuf ve kutsal kitaplarda…vb. başlıklar altında "Devridaim" ile karşılaşılmaktadır. Her nerede karşılaşılırsa karşılaşılsın devridaimin çembersel ya da döngüyü tamamlamaya yönelik bir anlamı ile karşılaşılmaktadır. Tüm bu anlamlardan ilham alarak yaratıcı drama bağlamında devrin daim olması, yaşamın döngüsü ve farklı alanlardan devridaime ilişkin konular 36 atölyede ele alınmıştır.

Kongrede 7 davetli konuşmacı sunumlarını açılışta ve kongrenin ikinci gününde gerçekleştirmiştir. Açılışta onur konuğu / sanatçı Tamer Levent, Prof. Dr. Ayşe Okvuran, Prof. Dr. Sibel Çiğdem Güneysu, Prof. Dr. Ayşe Çakır İlhan, Prof. Dr. Ali Ersoy, Öğr. Gör. Erdem Erem konuşmalarını gerçekleştirmişlerdir. İkinci gün ise Prof. Dr. Belma Tuğrul online olarak konuşmalarını gerçekleştirmiştir.

Prof. Dr. Ali Öztürk anısına yapılan panele Prof. Dr. Ömer Adıgüzel başkanlık etmiş olup Prof. Dr. Mustafa Sekmen Ali Öztürk'ün estetik bakış açısı, Doç. Dr. Zeki Özen Ali Öztürk'ün drama anlayışı üzerine, Dr. Öğr. Üyesi İhsan Metinnam Ali Öztürk'ün tiyatro anlayışı üzerine, Dr. Evrim Onay Ali Öztürk'ün Orff-Schulwerk anlayışı üzerine, Yurtsever Deniz Dağkıran Ali Öztürk'ün dans, müzik, devinim, ritim anlayışları üzerine konuşmalarını gerçekleştirmiştir.

Kongreye, Christina Andrea Penna Gomez (İngiltere), Clemens Schaub (Almanya), Julianne Lenssen (Almanya), Benni Troi (İtalya), Sanja Krsmanovic Tasic (Sırbistan), Tanja Hautakangas(Finlandiya), Elif Özcan, İhsan Metinnam, Mustafa Sekmen, Özgür Adam İnanç, Pınar Özdemir Şimşek, Songül Başbuğ, Tülay Üstündağ, Zeki Özen 6 (Altı) saatlik atölye çalışmalarıyla katılmıştır. Ayşe Özen Karakurt, Nurhan Aleçakır, Bedri Adar-Sanem Yeles, Sema Baş, Erdem Erem, Tunay Onursal, Serap Antepli, Evrim Onay, Hülya Gök, Hakan Sezerel, Tamer Levent 3 (Üç) saatlik atölyeleri ile katılmıştır. Bunların dışında 8(Sekiz) eğitmen hakemli bildirili atölyeleri ile yer almıştır.

Kongre kitabının Ocak 2025 tarihinde yayınlanması planlanmaktadır.

Tüm atölye eğitmenlerine, davetli konuşmacılara, bildiri sahiplerine, katılımcılara ve kongrenin düzenlenmesinde emeği geçen herkese teşekkür eder, 32. Uluslararası Eğitimde Yaratıcı Drama Kongresi Bildiri Kitabının yaratıcı drama alanına katkı sağlamasını dileriz.

Akın Keklik
Kongre Düzenleme Kurulu Adına

32. Uluslararası Eğitimde Yaratıcı Drama Kongresi
"DEVRİDAİM "

1985 yılından beri gerçekleştirilen **Uluslararası Eğitimde Yaratıcı Drama Seminer ve Kongrelerinin** amacı, yaratıcı dramanın bir ders ve yöntem olarak yaygınlaşması amacıyla yapılmış çalışmaları ulusal ve uluslararası alan uzmanları ile paylaşmaktır. Türkiye'de yaratıcı drama alanı hızla gelişmekte, eğitim sistemi içerisinde ve etkisini göstermektedir.

Bugüne kadar Ankara Üniversitesi, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi, Eskişehir Anadolu Üniversitesi, İzmir Ege Üniversitesi, Bursa Uludağ Üniversitesi ve Büyükşehir Belediyesi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul Kadir Has Üniversitesi, Trabzon Karadeniz Teknik Üniversitesi, Antalya Akdeniz Üniversitesi, Şanlıurfa Valiliği, Kocaeli Üniversitesi ile işbirliği içerisinde yapılan kongrelerimizin 32.si **13 - 16 Kasım 2024** tarihleri arasında, **Eskişehir Osmangazi Üniversitesi** ile birlikte gerçekleştirilmiştir. Kongrede ana konu çerçevesinde bildiriler sunulmuş, atölyeler yapılmış, atölyeli bildiriler ve panel çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

Kongrelerimiz yaratıcı drama çalışmalarının Türkiye'deki eğitim, kültür ve sanat ortamlarında tartışılmaya başlanmasında önemli ivmeler oluşturmaktadır. Bu nedenle yaratıcı drama eğitmenlerini, sanat eğitimcilerini, tiyatrocuları, tiyatro bilimcileri, eğitim bilimciler, yaratıcı drama uygulamaları yapan öğretmenleri, yaratıcı drama alanıyla ilgilenenleri ya da dramaya giriş yapacakları bir araya getirmeyi amaçlayan kongremizi çok çeşitli alanlardan katılımcılar dahil olmuştur. Atölyelerimize toplamda 517 kişi başvuru yapmıştır.

32. Uluslararası Eğitimde Yaratıcı Drama Kongresi'nin ana teması bu yıl "**Devridaim**" olarak belirlenmiştir. Kongre 29 Ağustos 2022 tarihinde vefat eden ve Yaratıcı Drama Derneği Eskişehir Şubesi'nin kurucu başkanlığını da yapan eğitmenimiz **Prof. Dr. Ali Öztürk**'e ithaf edilmiştir.

Çevirmek anlamına gelen "devir" ile sürekli, *sonsuz olan* anlamına gelen Arapça kökenli "daim" sözcüklerinin bir araya gelmesiyle oluşan "devridaim", "tam ve sürekli dönüş veya dolaşım" anlamı taşımaktadır. Bu dönüş ve dolaşım, dairesel bir yapıya ve bir döngüye işaret eder.

Hayatımızın birçok alanında karşılaştığımız bu kavram, örneğin mühendislikte devirdaim pompasıyla karşımıza çıkmaktadır. *Devirdaim pompası*, motorun çok ısınmasını engellemek için bir tür dairesel kalkan oluşturarak herhangi bir makinenin kendini yok etmesini engelleyen son derecede önemli bir parçadır.

Devridaim sözcüğü ile inanç alanında da karşılaşılır. Mevlânâ ve Yunus Emre gibi önemli kişiler tarafından benimsenen devir anlayışı, temelini "Biz Allah'a aitiz, yine O'na döneceğiz." (Bakara 2/156) olarak açıklanan âyetten alır. Mevlevi ayini semâda, semazenlerin sol ellerinin toprağa, sağ ellerinin göğe bakan duruşu ile kolların ve ayaklarının döngüsel hareketinin anlamı "Her şey aslına rücû eder", "Hak'tan gelen, Hakk'a döner" olarak açıklanır.

Tüm bu yönleriyle ele alındığında devridaim kavramının çok yüksek bir bilinç, motivasyon, adanmışlık, inanç ve bağlılık barındırdığı görülmektedir. Çoğu zaman kutsal ve döngüsel bir yolculuğa çıkmayı çağrıştırmaktadır. Bu yolculuk Yunus Emre'nin "Ten fanidir can ölmez/ Çün gitti geri gelmez/ Ölürse tenler ölür/ Canlar ölesi değil" insanın ruhuyla gerçekleştirdiği bir yolculuktur. Fiziki anlamda insanoğlunun bedeni ölüm ile yok olurken canı yani ruhu yaşamaya devam eder; kimi inanca göre yeniden doğarak kimi inanca göre ise toprağa karışıp

başka bir canlının oluşumuna yardımcı olarak… Tıpkı eğitimde drama toprağına ektiği tohumlar ve tüm öğrencilerinde bıraktığı izler ile **Prof. Dr. Ali Öztürk**'ün de devrinin daim olacağı gibi.

Devridaim, döngüsel yapısı ve dinamizmi ile drama çalışmalarının da önemli bir özelliğine sahiptir. Drama çalışmaları çember formunda başlar ve ilerler. Çember, eşitliği, hareketi, dinamizmi, başlangıcı ve sonu olmamayı yani sonsuzluğu ve ebediyeti simgeler. Dramanın katılımcıların yaşantılarını dönüştürerek yeni yaşantılara evrilmesi onun yapısındaki devridaimi gösterir.

Verilen bu bilgilere dayalı olarak bu kongremizde eğitimde drama/yaratıcı drama ile devridaim'in döngüsel ve dinamik yapısı arasındaki bağlara odaklanan çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Yapılan çalışmalar, aşağıdaki alt temalar bağlamında ele alınmıştır:

- Devridaim
- Eğitim Bilimlerinde Devridaim
    - Sanat Eğitiminde Devridaim
    - Eğitimde Dramada Devridaim
- Sanatta Devridaim
    - Tiyatroda Devridaim
    - Müzikte Devridaim
    - Dansta Devridaim

BİRİNCİ GÜN (13 Kasım 2024)

9:00 - 10: 30 Açılış

Saygı Duruşu ve İstiklal Marşı
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi HAMER Gösterisi
Elif Özcan "Seslerin Harmanında"
Açılış Konuşmaları
Akın Keklik - Çağdaş Drama Derneği Eskişehir Şube Başkanı
Prof. Dr. Ömer Adıgüzel - Kongre Başkanı
Prof. Dr. Hüseyin Anılan - Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Temel Eğitim Bölümü Bölüm Başkanı
Doç. Dr. Pınar Özdemir Şimşek - Çağdaş Drama Derneği Genel Başkanı
Prof. Dr. Şerife Yücesoy Özkan- Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı
Prof. Dr. Kamil Çolak- Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Rektörü

10:30 - 11:00 Çay Kahve Arası

11:00 - 13:00 Çağrılı Konuşmacılar

Tamer Levent
Prof. Dr. Ayşe Çakır İlhan "Güncel Sanatta Devridaim"
Prof. Dr. Ayşe Okvuran "Dramadaki Oluşumlar Aşamasının Kayboluşu"
Prof. Dr. Sibel Çiğdem Güneysu "Sürdürülebilirlik Eğitimi ve Drama"
Prof. Dr. Ali Ersoy "Eğitimde Yaratıcı Drama ve Katılımcı Araştırmalar"
Öğr. Gör. Erdem Erem "Forum Tiyatroda Tersine Döngü"

13:00 - 14:00 Öğle Yemeği

14:00 - 15:30 Panel "Can Kardeş Ali Öztürk"

Panel Başkanı: Prof. Dr. Ömer Adıgüzel
Konuşmacılar: Prof. Dr. Mustafa Sekmen, Dr. Tülay Üstündağ , Dr. Öğr. Üyesi İhsan Metinnam, Doç. Dr. Zeki Özen, Dr. Evrim Onay, Yurtsever Deniz Dağkıran

15:30 - 19:00 Ana Atölyeler (3 Saat)

Atölye 1	Tamer Levent (1.Grup)	Sanata Evet ve Devridaim	Yer:Drama Dersliği
Atölye 2	Nurhan Aleçakır	Büyülü Topaç	Yer: Derslik1
Atölye 3	Ayşe Özen Karakurt	Devridaim Müzesi	Yer: Derslik2
Atölye 4	Erdem Erem	Devr-i Daim Yaşamlar(İmge ve Forum Tiyatrosu)	Yer: Derslik3
Atölye 5	Serap Antepli	Emanet	Yer: Derslik4
Atölye 6	Evrim Onay	Elementer Müzik ve Yaratıcı Drama ile Sanatsal Yolculuk	Yer: Derslik5

19:00 - 20:15 Bildiri Sunumları * **Oturum Başkanı: Prof.Dr. Hüseyin Anılan** **Yer:Sunum Sınıfı 1**

19:00	Elif Özcan	Yaratıcı Drama ile Nibelungen Yüzüğü'nün Keşfi: Sanatsal İfade ve Anlamlandırma Üzerine Disiplinler Arası Bir Çalışma
19:15	Müge Kunt Bayramoğlu	Drama ile Büyümek: Okul Öncesi Eğitimde Drama Çalışmalarına Doküman Analiziyle Bakış
19:30	Ferah Burgul Adıgüzel	Edebi Metin Temelli Drama Anlayışı: Winifred Ward
19:45	İhsan Metinnam	Süreçsel Dramanın Köklerini Keşfetmek: Öncü Yaklaşımlar ve Anlayışlar Üzerine Karşılaştırmalı Bir Çalışma
20:00	Gökhan Karaosmanoğlu	Liseli Öğrencilerin Siber Zorbalık Deneyimlerine Yönelik Bir Süreçsel Drama Atölyesi

19:00 - 20:15 Bildiri Sunumları **Oturum Başkanı: Prof.Dr. Necdet Aykaç** **Yer:Sunum Sınıfı 2**

19:00	Gökhan Karaosmanoğlu	Süreçsel Drama ile Kolektif Yaratıcılık ve Eğitsel Fırsatlar
19:15	Özlem Aksu Kurtoğlu	Arrival Filmi Üzerinden Dile Döngüsel Bir Bakış: Bir Heptapod Nasıl "İnsan" der?
19:30	Zeynep Kılıç	Sınıf Öğretmeni Adaylarının Hazırladıkları Ders Planlarında Yaratıcı Drama
19:45	Elif Özcan	Yaratıcı Drama ile Sanat ve Yaşamda Döngüsel Temaların İncelenmesi
20:00	Esra Durkan Dayı	8. Sınıf Öğrencilerinin Ekolojik Vatandaşlık Kazanmalarına Yönelik Hazırlanan Yaratıcı Drama Etkinliği

İKİNCİ GÜN (14 Kasım 2024)

9:00 - 12:30 Ana Atölyeler (6 saat) 1. Oturum

Atölye 7	Benni Troi(1.grup)	Güvensizlikler: Eğitimde Drama İçin Bir Fırsat	Yer: Drama Dersliği
Atölye 8	Sanja Krsmanović Tasić	Yaratıcılığa Derinlemesine Dalış: Yaratım Süreci ve Kişisel Keşifler	Yer: Derslik1
Atölye 9	Tülay Üstündağ	İnsanın Güvenli Limanı Devridaim	Yer: Derslik2
Atölye10	Özgür Adam İnanç	Devri Daim: Döngüsellik Üzerine Bir Yaklaşım	Yer: Derslik3
Atölye11	Clemens Schaub(1.grup)	Bedenin Dilini Keşfetmek- Sessiz Pantomim Sanatı	Yer: Derslik4

9:00 - 12:30 Ana Atölyeler (3 saat)

Atölye 12	Tamer Levent(2.Grup)	Sanata Evet ve Devridaim	Yer: Derslik5

12:30 - 13:30 Öğle Yemeği

13:30 - 14:30 Çağrılı Konuşma Prof. Dr. Belma Tuğrul "Çocuk Gibi Büyük Düşünebilmek"

14:45 - 18:15 Ana Atölyeler (6 Saat) 2. Oturum

14:45 - 18:15 Ana Atölyeler (3 saat)

Atölye 13	Hakan Sezerel	Sıradan Kahramanın Yolculuğu:Talihsizliğin Döngüselliği	Yer: Derslik5

18:30 - 22:00 Ana Atölyeler (3 Saat)

Atölye 14	Hülya Gök	Ya Orada Yoksan	Yer:Drama Dersliği
Atölye 15	Tunay Onursal	Kökler ve İzler	Yer: Derslik1
Atölye 16	Sema Baş	Nefes	Yer: Derslik2

18:30 - 22:00 Hakemli Bildirili Atölyeler

B. Atölye 1	Yıldız Kaya	Sarılalım mı?	Yer: Derslik3
B. Atölye 2	Sezgin Koçyiğit	Son Ses	Yer: Derslik4
B. Atölye 3	Sinan Işık	Tiyatroda Devridaim: Absürd ve Deneyimsel Döngüler	Yer: Derslik5

18:45 - 20:15 Bildiri Sunumları **Oturum Başkanı: Doç. Dr. Ferah Burgul Adıgüzel** **Yer:Sunum Sınıfı 1**

18:45	Kenan Demir	Eğitimde Drama Dersi Etkinliklerinin Uygulamalı Değerlendirilmesine İlişkin Öğretmen Adaylarının Görüşleri
19:00	Merve Çalık	Mythos Terapötik Kartlarıyla Desteklenmiş Masal Terapi Odaklı Yaratıcı Drama Grup Çalışmasının Çocukların Benlik Saygısına Etkisi
19:15	Burcu Akhun	Toplumda ve Sanatta Kadının Eli
19:30	Sevda Sevim	Üstün Zekalı Öğrencilerin İngilizce Dersi Sözcük Öğretiminde Yaratıcı Drama Yönteminin Kullanılması
19:45	Raziye Günay Bilaloğlu	Okul Öncesi Eğitimde Aile Katılımı Engellerine Yönelik Yaratıcı Drama Uygulamalarına İlişkin Öğretmen Görüşleri
20:00	Büşra Kocabaş	Eğitimde Yaratıcı Drama Yüksek Lisans Programı Öğrencilerinin Programa Dair Görüşleri: Anadolu Üniversitesi Örneği

***Programda Bildiri yazarlarından "sunucu" yazarların isimlerine yer verilmiştir. Bildiri kitapçığında tüm yazarların isimleri yer alacaktır.**

ATÖLYE SORUMLULARI

Atölye 1	Bedri Adar	**Atölye 15**	Sanem Akpınar
Atölye 2	Sinan Işık	**Atölye 16**	Aslıhan Asan
Atölye 3	Ayşe Dönmez	**Atölye 17**	Özlem Uzun
Atölye 4	Y. Deniz Dağkıran	**Atölye 18**	Ömer Ortaç
Atölye 5	Müge Kunt	**Atölye 19**	Sema Baş
Atölye 6	Elif Özcan	**Atölye 20**	Zehra Kargın
Atölye 7	Zehra Kargın	**Atölye 21**	Ayşe Dönmez
Atölye 8	Elif Özcan	**Atölye 22**	Y. Deniz Dağkıran
Atölye 9	Birgül Gürsoy Pakkan	**Atölye 23**	Hakan Kuru
Atölye 10	Algül Kalay İnce	**Atölye 24**	Algül Kalay İnce
Atölye 11	Aslıhan Asan	**Atölye 25**	Nurhan Aleçakır
Atölye 12	Sanem Akpınar	**Atölye 26**	Berna Çağlar
Atölye 13	Kadir Demiryürek	**Atölye 27**	Gökçen Demirbay
Atölye 14	Bedri Adar	**Atölye 28**	Alaz Tetik

32.ULUSLARARASI EĞİTİMDE YARATICI DRAMA KONGRESİ
"DEVRİDAİM"
32nd INTERNATIONAL CONGRESS on CREATİVE DRAMA in EDUCATİON
"ETERNAL CYCLE"

Eskişehir, 13-16 Kasım 2024
Eskişehir, 13-16 November 2024

18:45 - 20:15 Bildiri Sunumları — **Oturum Başkanı: Doç. Dr. Zeki Özen** — **Yer:Sunum Sınıfı 2**

18:45	Yusuf Gözüdeli	Türkçe ve Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenlerinin Drama Derslerini Verme Yetkinlik Algıları Üzerine Bir Değerlendirme
19:00	İstek Aksak Kömür	Peter Slade'in Doğal Dans Anlayışı Üzerine Bir İnceleme
19:15	Hamide Beril Demirok	İlkokullarda Yaratıcı Drama Etkinlikleri Yürüten Öğretmen Adaylarının Sürece İlişkin Görüşleri
19:30	Latife Yüksel	Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Ortak Metni ve İlkokul Öğretim Programlarında Dramanın İzleri
19:45	Merve Çalık	Web 2 Araçlarıyla Desteklenmiş Yaratıcı Drama Odaklı Grup Çalışmasının Ergenlerin Sosyal Duygusal Becerilerine Etkisi
20:00	Kenan Demir	Ölçek Geliştirme Sürecinde Yaratıcı Dramanın Yeri

18:45 - 20:00 Bildiri Sunumları — **Oturum Başkanı: Dr. Öğr. Üyesi Nami Eren Beştepe** — **Yer:Sunum Sınıfı 3**

18:45	Ayşecan Sarıaslan	Türkiye'de 2019-2024 yılları arasında Eğitimde Yaratıcı Drama alanında Yapılan Makalelerin İncelenmesi
19:00	Seher Güneş	Okul Öncesi Dönemde "Gübre" ve "Kompost" Kavramlarının Öğrenilmesinde Yaratıcı Drama Etkinliklerinin Kullanılması
19:15	Yusuf Gözüdeli	Engelleri Aşan Yetenekler; Bilim ve Sanatta Benim Hikayem Projesinin Drama ve Ben Etkinliğinin Değerlendirilmesi
19:30	Ezgi Köseler	Yaratıcı Drama Etkinlikleri İle işlenen Fen Bilimleri Derslerinin 6. Sınıf Öğrencilerinin Başarısına, Fen Tutumuna ve Özgüvenine Etkisi
19:45	Ebru Seçiloğlu Demirsöz	Okul Dışı Öğrenme Ortamlarında Gerçekleştirilen Yaratıcı Drama Yönteminin Öğretmen Adaylarının Yaratıcı Drama Dersine Yönelik Tutumları ile Okul Dışı Öğrenmeyi Düzenlemeye Yönelik Görüşlerine Etkisi

ÜÇÜNCÜ GÜN (15 Kasım 2024)

9:00 - 12:30 Ana Atölyeler (6 saat) 1. Oturum

Atölye 17 Benni Troi (2.grup)	Güvensizlikler: Eğitimde Drama İçin Bir Fırsat	Yer:Drama Dersliği
Atölye 18 Mustafa Sekmen	Doğanın Döngüsüne Eşlik Eden Şaman/Oyuncu/Meddahın Anlatı Tekniği Sözelden Eylemlsele	Yer:Derslik1
Atölye 19 Juliane Lenssen	Röportaj Tekniğiyle Belgesel Tiyatro Yaratma	Yer:Derslik2
Atölye 20 Zeki Özen	Homo Sapiens Ve Hümanizma: Kaspar Hauser'in Esrarengiz Öyküsü	Yer:Derslik3
Atölye 21 Tanja Hautakangas	Yeni Gözlerle Görün	Yer:Derslik4
Atölye 22 Elif Özcan	Rembetiko: Sürgünün ve Direnişin Müziği ile Döngüsel Bir Deneyim	Yer:Derslik 5

12:30 - 13:30 Öğle Yemeği

13:30 - 17:00 Ana Atölyeler (6 saat) 2. Oturum

17:15 - 20:45 Hakemli Bildirili Atölyeler

B. Atölye 4 Algül Kalay İnce	Harriet Finlay Johnson Dramatik Kurguda Müzede Drama "Hırsızın Peşinde"	Yer:Derslik1
B. Atölye 5 Kadir Demiryürek	Duvardaki Sanat	Yer:Derslik2
B. Atölye 6 Kübra Alcay İncu	Hatırlayanlar Unutanlara Hatırlatsın: Kadın Bilgeliğinin Devridaim İzleri	Yer:Derslik3
B. Atölye 7 Rojda Şükran Karaş	Doğa, Yaşam ve Devridaim Döngüsü: Şahmaran ile Bilgeliğin İzinde	Yer:Derslik4
B. Atölye 8 Nadire Can	Tozunu Al!	Yer:Derslik 5

17:15 - 19:15 Bildiri Sunumları — **Oturum Başkanı: Dr. Öğr. Üyesi İhsan Metinnam** — **Yer:Sunum Sınıfı 1**

17.15	Bilge Kuşdemir Kayıran	Yaratıcı Dramaya Yönelik Planlama, Uygulama ve Değerlendirme Öz Yeterlik Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması
17:30	Elif Özdemir Yılmaz	Sınıf Öğretmeni Perspektifinden Kaynaştırma /Bütünleştirme Uygulamalarında Yaratıcı Drama Yöntemi ile Etkili Türkçe Öğretimi
17:45	Ayşe Sancak Deniz	Hemşirelik Mesleğinde Tükenmişlik Sendromuyla Baş Etme Yöntemi olarak Yaratıcı Drama
18:00	Derya Ağaoğlu	Süreçsel Dramada Çoklu Duyusal Uyarım Tekniğinin İşlevleri: Victoria Brown ve Sarah Pleydell Atölyeleri Üzerinden Örnekler
18:15	İlknur Hotlu	Öğretmen Adayları Yabancı Uyruklu Öğrencilerin Uyum Sorunlarına Yönelik Farkındalık Kazanmak İçin Akranlarıyla Drama Çalışmaları Yapıyor
18:30	Zülfü Alımterin	Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Kaynaştırma Uygulamaları Kapsamında Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanma Deneyimleri
18:45	F. Esin Kalyoncu Aslan	Dorothy Heathcote'un Drama Yaklaşımlarında Rolün Döngüselliği
19:00	Bilgehan Eren	Drama ve Müzikli Oyunlar Dersinin Müzik Öğretmeni Adaylarının Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanmaya İlişkin Öz Yeterlik Algılarına Etkisi

17:15 - 19:15 Bildiri Sunumları — **Oturum Başkanı: Doç. Dr. Zeynep Kılıç** — **Yer:Sunum Sınıfı 2**

17.15	Tuba Çay Sağlam	Doğanın Kendi İçindeki Döngüsü Üzerine Okulöncesi Çocuklarıyla Yapılan Bir Yaratıcı Drama Çalışması
17:30	Şeyma Koç	Lise Öğrencilerine Yönelik Yaratıcı Drama Etkinlikleriyle Yapılandırılan Forum Tiyatro Çalışmasının Akran Zorbalığındaki Seyirci Rolüne Etkisi
17:45	Özgür Ulubey	Gençlerden Öykülerle İngilizce Derslerini Canlandırıyoruz: TÜBİTAK 4005 Projesi
18:00	Zülfü Alımterin	Bilim ve Sanat Merkezindeki Uyum Sürecinde Yaratıcı Drama Uygulamaları Hakkında Öğrenci Görüşleri
18:15	Bilgehan Eren	Y.Drama Yöntemi ile Yürütülen Özel Eğitim ve Kaynaştırma Dersinin Müzik Öğretmeni Adaylarının Özel Gereksinimli Bireylere Yönelik Tutumlarına Etkisi
18:30	Zeynep Demirel	Yaratıcı Dramanın Sınıfta Kullanım Alanlarının Belirlenmesi
18:45	Zeynep Kanat	Sınıf Öğretmenlerinin Eğitim Ortamında Yaratıcı Dramadan Beklentileri
19:00	Sultan Alonso	Farklı Kültürlerde Yaratıcı Drama Algısı(orta doğu/middle east)

DÖRDÜNCÜ GÜN (16 Kasım 2024)

9:00 - 12:30 Ana Atölyeler (6 saat) 1. Oturum

Atölye23 Songül Başbuğ	Dramadan Müzeye, Müzeden Dramaya	Yer:ETO Müze
Atölye24 Cristina Gomez Penna	Cinsiyet Stereotiplerinde Ve "Mikromachismos"da Sürekliliği Kırmak	Yer:Drama Dersliği
Atölye25 İhsan Metinnam	Oidipus'un Trajik Döngüsü: Özgür İrade ve Kader Çatışması Odağında Süreçsel Drama	Yer:Derslik 1
Atölye26 Pınar Özdemir Şimşek	Bilimselden Spiritüelliğe DevriDaim Süreci	Yer:Derslik 2
Atölye27 Clemens Schaub(2.grup)	Bedenin Dilini Keşfetmek- Sessiz Pantomim Sanatı	Yer:Derslik 3

9:00 - 12:30 Ana Atölyeler (3 Saat)

Atölye28 Sanem Akpınar- Bedri Adar	Hareketten Karaktere; Devinim ve Oyunculuk	Yer:Derslik 4

12:30 - 13:30 Öğle Yemeği

13:30 - 17:00 Ana Atölyeler (6 saat) 2. Oturum

14:30 Kapanış Töreni

İÇİNDEKİLER

Lise Öğrencilerine Yönelik Drama Etkinlikleriyle Yapılandırılan Forum Tiyatro Çalışmasının Akran Zorbalığındaki Seyirci Rolüne Etkisi 14
Şeyma Koç & Zekı Ozen

Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Kaynaştırma Uygulamaları Kapsamında Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanma Deneyimleri 18
Zülfü Alımterin & Emrah Bilgiç

Bilim ve Sanat Merkezindeki Uyum Sürecinde Yaratıcı Drama Uygulamaları Hakkında Öğrenci Görüşleri 22
Zülfü Alımterin & Gönül Erdoğan

Eğitimde Drama Dersi Etkinliklerinin Uygulamalı Değerlendirilmesine İlişkin Öğretmen Adaylarının Görüşleri 26
Kenan Demir

Üstün Zekalı Öğrencilerin İngilizce Dersi Sözcük Öğretiminde Yaratıcı Drama Yönteminin Kullanılması 28
Sevda Sevim

Ölçek Geliştirme Sürecinde Yaratıcı Dramanın Yeri 42
Kenan Demir & Abdul Samet Demirkaya

Sınıf Öğretmeni Perspektifinden Kaynaştırma /Bütünleştirme Uygulamalarında Yaratıcı Drama Yöntemi ile Etkili Türkçe Öğretimi 45
Emrah Bilgiç & Elif Özdemir Yılmaz

İlkokullarda Yaratıcı Drama Etkinlikleri Yürüten Öğretmen Adaylarının Sürece İlişkin Görüşleri 49
Hamide Beril Demirok & Kenan Demir

Sınıf Öğretmenlerinin Eğitim Ortamında Yaratıcı Dramadan Beklentileri 52
Zeynep Kanat & Nida Bayındır

Web 2 Araçlarıyla Desteklenmiş Yaratıcı Drama Odaklı Grup Çalışmasının Ergenlerin Sosyal Duygusal Becerilerine Etkisi 63
Merve Çalık

Mythos Terapötik Kartlarıyla Desteklenmiş Masal Terapi Odaklı Yaratıcı Drama Grup Çalışmasının Çocukların Benlik Saygısına Etkisi 66
Merve Çalık

TÜBİTAK 4008 Engelleri Aşan Yetenekler; Bilim ve Sanatta Benim Hikayem Projesinin Drama ve Ben Etkinliğinin Değerlendirilmesi 70
Yusuf Gözüdeli & Sümeyye İrem Yeter

Okul Öncesi Dönemde "Gübre" ve "Kompost" Kavramlarının Öğrenilmesinde Yaratıcı Drama Etkinliklerinin Kullanılması 73
Seher Güneş & Canan Cengiz

Türkçe ve Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenlerinin Drama Derslerini Verme Yetkinlik Algıları Üzerine Bir Değerlendirme 78
Yusuf Gözüdeli

Yaratıcı Dramanın Sınıfta Kullanım Alanlarının Belirlenmesi 81
Zeynep Demirel & Nida Bayındır

Gençlerden Öykülerle İngilizce Derslerini Canlandırıyoruz: TÜBİTAK 4005 Projesi 84
Özgür Ulubey, Perihan Korkut, Şevki Kömür, Ayten Çokçalışkan & Ertan Deren

8. Sınıf Öğrencilerinin Ekolojik Vatandaşlık Kazanmalarına Yönelik Hazırlanan Yaratıcı Drama Etkinliği 88
Esra Durkan Dayı & Burcu Anılan
Yaratıcı Drama Yöntemi ile Yürütülen Özel Eğitim ve Kaynaştırma Dersinin Müzik Öğretmeni Adaylarının Özel Gereksinimli Bireylere Yönelik Tutumlarına Etkisi 93
Bilgehan Eren
Yaratıcı Drama Etkinlikleri İle işlenen Fen Bilimleri Derslerinin 6. Sınıf Öğrencilerinin Başarısına, Fen Tutumuna ve Özgüvenine Etkisi 96
Ezgi Köseler & Zeynep Akın Demircan
Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Ortak Metni ve İlkokul Öğretim Programlarında Dramanın İzleri 100
Latife Yüksel & Kenan Demir
Okul Dışı Öğrenme Ortamlarında Gerçekleştirilen Yaratıcı Drama Yönteminin Öğretmen Adaylarının Yaratıcı Drama Dersine Yönelik Tutumları ile Okul Dışı Öğrenmeyi Düzenlemeye Yönelik Görüşlerine Etkisi 103
Ebru Selçioğlu Demirsöz
Hemşirelik Mesleğinde Tükenmişlik Sendromuyla Baş Etme Yöntemi olarak Yaratıcı Drama 107
Ayşe Sancak Deniz
Öğretmen Adayları Yabancı Uyruklu Öğrencilerin Uyum Sorunlarına Yönelik Farkındalık Kazanmak İçin Akranlarıyla Drama Çalışmaları Yapıyor 111
Ilknur Hotlu, Derya Şengün, Rabia Inci Yaman, Rümeysa Kılıç & Musa Çalışır
Okul Öncesi Eğitimde Aile Katılımı Engellerine Yönelik Yaratıcı Drama Uygulamalarına İlişkin Öğretmen Görüşleri 116
Raziye Günay Bilaloğlu & Inanç Eti
Yaratıcı Dramaya Yönelik Planlama, Uygulama ve Değerlendirme Öz Yeterlik Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması 121
Burak Cesur & Bilge Kuşdemir Kayıran
Drama ile Büyümek: Okul Öncesi Eğitimde Drama Çalışmalarına Doküman Analiziyle Bakış 125
Müge Kunt Bayramoğlu & Banu Dikmen Ada
Dorothy Heathcote'un Drama Yaklaşımlarında Rolün Döngüselliği 129
Fatma Esin Kalyoncu Aslan & Zeki Özen
Sınıf Öğretmeni Adaylarının Hazırladıkları Ders Planlarında Yaratıcı Drama 133
Hüseyin Anılan, Zeynep Kılıç & Z. Melis Demir
Doğanın Kendi İçindeki Döngüsü Üzerine Okulöncesi Çocuklarıyla Yapılan Bir Yaratıcı Drama Çalışması 137
Tuba Çay Sağlam & Nami Eren Beştepe
Peter Slade'in Doğal Dans Anlayışı Üzerine Bir İnceleme 151
Istek Aksak Kömür
Türkiye'de 2019-2024 yılları arasında Eğitimde Yaratıcı Drama alanında Yapılan Makalelerin İncelenmesi 154
Ayşecan Sarıaslan, Gülnihal Taşar & Meltem Gökdağ Baltaoğlu
Eğitimde Yaratıcı Drama Yüksek Lisans Programı Öğrencilerinin Programa Dair Görüşleri: Anadolu Üniversitesi Örneği, "Devridaim" Anısına 158
Büşra Kocabaş 1,* & Elif Çimşir 2
1 Eğitimde Yaratıcı Drama Anadolu Üniversitesi

Farklı Kültürlerde Yaratıcı Drama Algısı(orta doğu/middle east) 162
Sultan Alouso 1,* & Nida Bayındır 2
1 Sınıf Öğretmenliği Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Seslerin Yaratici Yaziya Dönüşümü 166
Sezgin Koçyiğit
Türkçe Eğitimi Milli Eğitim Bakanlığı
Edebi Metin Temelli Drama Anlayışı: Winifred Ward 170
Ferah Burgul Adiguzel
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Gazi Üniversitesi
Drama ve Müzikli Oyunlar Dersinin Müzik Öğretmeni Adaylarının Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanmaya İlişkin Öz Yeterlik Algılarına Etkisi 173
Bilgehan Eren
Müzik Eğitimi Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi
Yaratıcı Drama ile Sanat ve Yaşamda Döngüsel Temaların İncelenmesi 176
Elif Özcan
Temel Eğitim/Okul Öncesi Öğretmenliği Programı Başkent Üniversitesi
Süreçsel Dramada Çoklu Duyusal Uyarım Tekniğinin İşlevleri: Victoria Brown ve Sarah Pleydell Atölyeleri Üzerinden Örnekler 182
Derya Agaoglu
Temel Bilimler Birimi ve Egitim Fakultesi Ted Üniversitesi
Yaratıcı Drama ile Nibelungen Yüzüğü'nün Keşfi: Sanatsal İfade ve Anlamlandırma Üzerine Disiplinler Arası Bir Çalışma 187
Elif Özcan
Temel Eğitim/Okul Öncesi Öğretmenliği Programı Başkent Üniversitesi
Toplumda ve Sanatta Kadının Eli 192
Burcu Akhun 1,* & Pınar Özdemir Şimşek 2
1 Temel Eğitim Hacettepe Üniversitesi

Lise Öğrencilerine Yönelik Drama Etkinlikleriyle Yapılandırılan Forum Tiyatro Çalışmasının Akran Zorbalığındaki Seyirci Rolüne Etkisi

Şeyma Koç [1,*] & Zekı Ozen [2]

[1] Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Milli Eğitim Bakanlığı
[2] Sınıf Öğretmenliği Ankara Üniversitesi
seeymaakooc@gmail.com

Özet

Akran zorbalığı, akran gruplarının bulunduğu tüm ortamlarda tarih boyunca varlığını sürdüren bir olgu olarak karşımıza çıkmaktadır.Eğitimde drama çalışmalarında uygulanan Forum Tiyatro yaklaşımı ise, ezen-ezilen ilişkilerinin olduğu her türlü konuyu sahneye taşıyarak, seyircilerin aktif katılımıyla bu problemlere çözüm bulmayı amaçlayan interaktif bir yaklaşımdır.Bu araştırmada, günümüzde okullarda artış gösteren akran zorbalığı olgusu incelenmiş ve özellikle zorbalığa seyirci kalan bireylerin bu davranışlara müdahalelerinin hem kendi hem de başkalarının çözüm önerilerinin sonuçlarını deneyimlemelerini sağlayan Forum Tiyatro yaklaşımının bu kişilerin davranışları üzerindeki etkisi araştırılmıştır.Araştırmada karma yöntem tercih edilmiştir. Araştırmanın örneklemi, 2023-2024 eğitim-öğretim yılında Eskişehir ili Odunpazarı ilçesinde bulunan Salih Zeki Anadolu Lisesi'nde öğrenim gören 9. ve 10. sınıf öğrencilerinden oluşan 280 kişilik bir gruptur.Nicel veriler, Zorbalıkta Seyirci Müdahale Ölçeği (ZSMÖ) aracılığıyla toplanırken, nitel veriler yarı yapılandırılmış görüşme ve odak grup görüşmesi teknikleri ile elde edilmiştir.Seyirci grubundan rastgele seçilen 8 kız ve 8 erkek öğrenci ile yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmış, ayrıca 24 kişilik bir seyirci-oyuncu grubuyla odak grup görüşmeleri gerçekleştirilmiştir. Görüşmelerden elde edilen nitel veriler, içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir.Araştırmanın hem nicel hem de nitel bulguları, Forum Tiyatro uygulamasının lise öğrencilerinin zorbalığa seyirci olarak müdahale düzeylerini artırmada önemli bir etkiye sahip olduğunu ortaya koymaktadır.

*Bu bildiri; Doç. Dr. Zeki Özen danışmanlığında Blm. Uzm. Şeyma Koç tarafından hazırlanan ve 2024 yılının Ağustos ayında Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsünden onay alan "Drama Etkinlikleri ile Yapılandırılmış Forum Tiyatro Çalışmalarının Akran Zorbalığında Seyirci Rolü Bağlamında Kullanılması" başlıklı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Problem Durumu

Saldırganlık, bir kişiye, gruba veya nesneye yönelik bilinçli zarar verme amacı taşıyan davranışlar olarak tanımlanır ve insanlık tarihi boyunca varlığını sürdürmüştür.1970'lerden itibaren okul ortamlarında öğrenciler arasındaki saldırgan davranışlar, özellikle akran zorbalığı, akademik ilgi odağı olmuştur.

Olweus(1999) zorbalığın bireysel ve grup düzeyinde gerçekleşebileceğini belirterek, güç dengesizliğine dayalı bu saldırgan davranışların çocuklar ve gençler arasında sıkça görüldüğünü vurgular.Alan yazında yapılan zorbalık tanımlarına bakıldığında bir davranışın zorbalık olabilmesi için ezen-ezilen ilişkisi

içinde, sürekli halde ve saldırganlık içerikli olması gerekmektedir.Akran zorbalığı fiziksel, sözel ve ilişkisel boyutlarda kendini gösterebilir.Fiziksel zorbalık, itme ve vurma gibi eylemleri kapsarken sözel zorbalık, isim takma, alay etme gibi davranışları içerir. İlişkisel zorbalık ise mağdurun sosyal ilişkilerini hedef alır ve dışlama gibi davranışları içerir.Tüm zorbalık yaşantıları bireyin fiziksel, ruhsal ve sosyal gelişimini olumsuz yönde etkilemektedir.

Zorbalık sürecinde dört ana rol öne çıkar: zorba, mağdur, zorba/mağdur ve seyirci.Zorba, güç dengesizliğinden yararlanarak mağdura fiziksel, duygusal ya da psikolojik zarar veren;mağdur ise zorbalık karşısında savunmasız kalan, genellikle fiziksel ya da sosyal açıdan daha zayıf görüldüğü için zorbanın baskısına maruz kalan birey ya da gruptur(Olweus, 1993).Zorba/mağdur, hem zorbalığa maruz kalan hem de başkalarına zorbalık yapan kişi ya da gruptur.(Espelage ve Holt, 2001).Seyirci, zorbalığa şahit olan pasif tutumlarıyla zorbalığın devamına dolaylı olarak katkıda bulunabilen ancak aynı zamanda mağduru koruma veya zorbaya karşı çıkarak olayı sonlandırma potansiyeli taşıyan kişi ya da gruptur(Salmivalli, 2010).Koçak ve Yelboğa'nın(2019) çalışmasında ise katılımcıların %82,2'sinin seyirci olduğu tespit edilmiştir.Ahmed(2008) ve Hawkins(2001)'in araştırmaları, seyircilerin müdahale ettiğinde zorbalık olaylarının %60'ının 10-12 saniye içinde sona erebildiğini göstermektedir(akt.Kurt Demirbaş ve Öztemel, 2022).Seyircilerin rolü, zorbalık olaylarının devam etmesinde veya durdurulmasında kritik bir öneme sahiptir.

Güvenli okul iklimi için yapılan önleme ve müdahale eylem planları akran zorbalığını kapsıyor olsa da bu sorun okullarda geniş bir kitlede ve etkide devam etmektedir. Bu noktada zorbalığı önlemeye yönelik eğitim programlarının farklılaştırılmaya ihtiyacı olduğu düşünülmektedir.Sanat eğitimi, zorbalıkla mücadelede etkili bir yöntem olarak öne çıkmaktadır.Sanat eğitimi içinde yer alan eğitimde drama, empati ve farkındalık geliştiren bir pedagojik yöntemdir.Forum tiyatro, Augusto Boal tarafından geliştirilen ve izleyicilerin müdahale ederek çözüm üretebildiği bir tiyatro yaklaşımıdır(Boal, 2008).Paulo Freire'nin pedagojik yaklaşımlarından esinlenen Boal(Tuzcuoğlu, 2019), seyirciyi pasif rolden çıkararak aktif katılımcı hâline getirir.Bu süreç, öğrencilerin gerçek hayatta karşılaştıkları zorbalık olaylarını çözme becerilerini geliştirmeye katkıda bulunabilir.

Forum tiyatro, öğrencilerin zorbalık olaylarını dramatize ederek seyirci rolünü sorgulamalarına olanak tanır.Bu süreç, empati kurma ve sosyal sorumluluk bilincini artırarak zorbalığın önlenmesine katkı sağlar. Literatürde seyircilerin rolüne yeterince vurgu yapılmadığı görülmekte ve forum tiyatro gibi yaklaşımlar, seyirci müdahalesini güçlendirmek için önemli bir araç olarak değerlendirilmektedir.

Yöntem

Bu araştırmada, nicel araştırma yöntemlerinden deneysel desen ile nitel araştırma yöntemlerinden olgubilimin bir arada kullanıldığı karma model tercih edilmiştir. Karma yöntem araştırmaları, araştırmacının hem nitel hem de nicel veriler toplayarak bu iki yöntemin avantajlarını birleştirip sonuçlara ulaştığı bir yaklaşımdır. (Creswell, 2021). Deneysel desen, nicel araştırma yöntemlerinde yaygın olarak kullanılan ve bir bağımsız değişkenin bir bağımlı değişken üzerindeki etkisini belirlemeyi amaçlayan bir araştırma tasarımıdır. (Ekiz, 2003). Olgubilim, bireylerin belirli bir olguyu nasıl deneyimlediklerini ve bu deneyimlere nasıl anlam yüklediklerini incelemeyi amaçlayan nitel bir

araştırma yöntemidir. (Creswell, 2021). Bu yöntem, bir olgunun veya deneyimin özünü ve temel yapısını anlamaya odaklanır. Edmund Husserl tarafından geliştirilen ve felsefi temellere dayanan bu yaklaşım, genellikle psikoloji, eğitim, sağlık bilimleri ve sosyoloji gibi alanlarda kullanılmaktadır. (Creswell, 2021).

Beklenen/Geçici Sonuçlar

Bu araştırma, akran zorbalığına yönelik forum tiyatro çalışmalarının, lise öğrencilerinin zorbalığa seyirci olarak müdahale etme düzeylerine etkisini incelemektedir. Hem nicel hem de nitel veriler ışığında yapılan analizler, forum tiyatro yaklaşımının, öğrencilerin zorbalığa karşı tutum ve davranışlarında olumlu değişiklikler yarattığını ortaya koymuştur. Zorbalığa Seyirci Müdahale Ölçeği (ZSMÖ) ile yapılan ön test ve son test karşılaştırmalarında, kabul etme, karar verme ve müdahale etme alt boyutlarında anlamlı artışlar gözlemlenmiştir. Bu sonuçlar, forum tiyatronun öğrencilerin zorbalık karşısında daha bilinçli ve aktif müdahale etme eğilimlerini güçlendirdiğini göstermektedir. Ancak, fark etme ve yorumlama alt boyutlarında anlamlı bir değişiklik gözlenmemiştir; bu durum, öğrencilerin bu alanlarda zaten belli bir bilinç düzeyine sahip olmasından kaynaklanmaktadır.

Forum tiyatro çalışmaları, öğrencilerin zorbalığa karşı yaratıcı problem çözme becerilerini ve stratejilerini geliştirmelerine katkı sağlamıştır. Tiyatro ortamında katılımcılar, zorbalıkla ilgili sahneler canlandırarak hem kendilerini ifade etme hem de zorbalıkla başa çıkma yöntemlerini deneyimleme fırsatı bulmuşlardır. Katılımcılar, empati, farkındalık ve duyarlılık düzeylerini artırarak, zorbalığa tanıklık ettiklerinde mağdurları destekleme ve zorbalara karşı koyma stratejileri geliştirmişlerdir. Bu süreç, onların kendilerini güvende hissetmelerine yardımcı olmuş ve özgüvenlerini artırmıştır.

Forum tiyatro süreci katılımcılara yasal haklarını öğrenme ve savunma becerileri kazandırmıştır. Bu farkındalık, öğrencilerin zorbalık karşısında daha güçlü hissetmelerini sağlamış ve bu bilgi onların özgüvenlerini desteklemiştir. Forum tiyatro, öğrencilerin seyirci rolünü daha iyi anlamalarına, zorbalık karşısında sorumluluklarını fark etmelerine ve daha etkin bir müdahale sürecine katılmalarına olanak tanımıştır.

Araştırmanın bulguları hem nicel hem de nitel verilerle forum tiyatronun öğrencilerin zorbalığa müdahale düzeylerini artırmada etkili bir yöntem olduğunu göstermektedir. Bu çalışmanın sonuçları, forum tiyatro gibi yenilikçi ve katılımcı eğitim yaklaşımlarının, öğrencilerin sosyal ve duygusal gelişimlerine önemli katkılar sağlayarak okul ortamında daha güvenli ve destekleyici bir öğrenme atmosferi yaratılmasına yardımcı olabileceğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Eğitimde drama, forum tiyatro, akran zorbalığı, zorbalıkta seyirci

Kaynakça

Boal, A. (2008). Oyuncular ve Oyuncu Olmayanlar İçin Oyunlar (B. Ataman, Ö. Öztürk ve K. Rızvanoğlu, Çev.). İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi. (1992).

Creswell, J. W. (2021). Karma yöntem araştırmalarına giriş (M. Sözbilir, Çev. Ed., 3. baskı). Ankara: Pegem Akademi. (2015).

Espelage, D. L. ve Holt, M. K. (2001). Bullying and victimization during early adolescence: Peer influences and psychosocial correlates. Journal of Emotional Abuse, 2(2-3), 123–142. https://doi.org/10.1300/J135v02n02_08

Kaşıkçı, F. (2018). Ergenlerde Akran Zorbalığı ile Başa Çıkma Stratejileriyle Bilişsel Çarpıtmalar ve Öz Düzenleme Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye.

Kurt Demirbaş, N. ve Öztemel, K. (2022). Zorbalığa Seyirci Müdahale Psiko-Eğitim Programının Ortaokul Öğrencilerinin Zorbalığa Müdahale Becerilerine Etkisi. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 42(2), 1573-1604. https://doi.org/10.17152/gefad.982817

Olweus, D. (1993). Bullying at school: What we know and what we can do. Wiley-Blackwell.

Salmivalli, C. (2010). Bullying and the peer group: A review. Aggression and Violent Behavior, 15(2), 112-120. https://doi.org/10.1016/j.avb.2009.08.007

Tuzcuoğlu, S. (2019). Forum Tiyatronun Yaratıcı Drama Bileşenleri (Eğitmen-Konu-Grup-Mekân) Açısından İncelenmesi (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye.

Yelboğa, N. ve Koçak, O. (2019). Lise Öğrencilerini Akran Zorbalığına İten Nedenlerin Değerlendirilmesi ve Artvin Örneği. Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 18(35), 771

Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Kaynaştırma Uygulamaları Kapsamında Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanma Deneyimleri

Zülfü Alımterin [1,*] & Emrah Bilgiç [2]

[1] Sınıf Öğretmenliği Milli Eğitim Bakanlığı
[2] Sınıf Öğretmenliği Sakarya Üniversitesi
zalimterin@hotmail.com

Özet

Fen bilimleri eğitimi, özel eğitim gereksinimli öğrenciler (ÖZEGÖ) ve akranlarının fen bilimleri dersinde yalnızca bilimsel kavramların öğretilmesini değil, aynı zamanda eleştirel düşünme ve problem çözme becerilerinin geliştirilmesini de amaçlar. Kaynaştırma/bütünleştirme uygulamaları, farklı öğrenme stillerine ve yeteneklerine sahip öğrencilerin aynı sınıf ortamında bir arada eğitim aldığı bir süreçtir. Başarılı kaynaştırma uygulamaları için ÖZEGÖ ve akranlarının, akademik ve sosyal becerilerinin geliştirmeleri için derslere aktif katılım göstermeleri büyük önem taşır. Yaratıcı drama yöntemi, ÖZEGÖ ve akranlarının derse daha fazla katılımını teşvik eden, soyut kavramları somutlaştırarak öğrenmeyi kolaylaştıran etkili bir öğretim aracıdır. Dramatik etkinliklerle ÖZEGÖ ve akranları, bilimsel kavramları kendi deneyimlerine dayandırarak daha iyi anlayabilirler. Araştırmanın amacı, başarılı kaynaştırma/bütünleştirme uygulamalarının gerçekleştirilmesi sürecinde, ÖZEGÖ ve akranlarına yönelik etkili fen bilimleri öğretimi için yaratıcı drama yönteminin kullanımı konusuna ilişkin fen bilimleri öğretmenlerinin deneyimlerinin belirlenmesidir. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden fenomenoloji yöntemi kullanılmıştır. Fenomenoloji, bireylerin belirli bir olguyu nasıl deneyimlediklerini ve bu deneyime dair algılarını anlamaya çalışan bir yaklaşımdır. Katılımcıların belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Bu nedenle araştırma, Türkiye'deki Millî Eğitim Bakanlığı'na (MEB) bağlı okullarda görev yapan, şimdi ya da daha önceden özel eğitim gereksinimli öğrencisi olan ve yaratıcı drama yöntemini derslerinde uygulayan fen bilimleri öğretmenleri ile gerçekleştirilmiştir. Katılımcı grup, 2024-2025 eğitim-öğretim yılı içinde belirlenmiş ve toplamda 10 fen bilimleri öğretmeni araştırmaya dâhil edilmiştir. Katılımcılardan 3'ü erkek, 7'i ise kadındır. Araştırma kapsamında, katılımcılarla yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler sonucu elde edilen ham verilerin analizinde tematik analiz yöntemi kullanılarak temalar ve kodlar belirlenmiştir. Bu analiz sonucu araştırmanın bulgularına ulaşılmıştır. Araştırma bulgularından hareketle yaratıcı drama yönteminin fen bilimleri ÖZEGÖ ve akranlarının katılımını ve derse olan ilgisini artırdığı, öğretmenlerin yaratıcı drama yöntemine dair olumlu tutumlar geliştirdikleri, yaratıcı drama yönteminin fen bilimleri öğretiminde ÖZEGÖ ve akranlarının bilimsel kavramları daha iyi anlamalarına ve derslere aktif katılmalarına katkı sağladığı sonucuna ulaşılmıştır. Sonuçlar alanyazın çerçevesinde tartışılarak sınırlılıklar ve öneriler belirtilmiştir.

Problem Durumu

Fen bilimleri eğitimi, yalnızca bilimsel bilgi aktarımı değil, aynı zamanda öğrencilerin eleştirel düşünme, problem çözme ve analitik becerilerini geliştirme amacı taşır. Bununla birlikte, kaynaştırma eğitimi alan öğrenciler için fen bilimlerinin soyut kavramlarını anlamak kimi zaman zorlayıcı olabilir. Bu nedenle, öğretmenler farklı öğretim yöntemleri kullanarak bu öğrencilerin öğrenme sürecine aktif katılımını sağlamaya çalışmaktadır. Yaratıcı drama, bu noktada öne çıkan bir yöntemdir; öğrencilerin derslere daha aktif katılım göstermelerini ve sosyal etkileşimlerini güçlendirmelerini sağlar. Yaratıcı drama çalışmaları, öğrencilerin bilimsel kavramları somutlaştırmasına ve dersleri daha eğlenceli ve anlamlı hale getirmesine yardımcı olabilir. Ancak, yaratıcı drama yönteminin kaynaştırma öğrencilerinin fen bilimleri derslerinde ne derece etkili olduğu üzerine yapılan araştırmalar sınırlıdır. Bu araştırmanın amacı, öğretmenlerin yaratıcı drama yöntemine dair görüşlerini inceleyerek, bu yöntemin kaynaştırma eğitimi alan öğrencilerin fen bilimleri öğretiminde nasıl bir rol oynadığını anlamaktır. Araştırma, bu yöntemin fen bilimleri derslerine olan katkılarını ve öğrencilerin öğrenme süreçlerindeki etkilerini incelemeyi hedeflemektedir.

Yöntem

Bu araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji deseni kullanılmıştır. Fenomenoloji, bireylerin belirli bir olguya dair deneyimlerini ve bu deneyimlerle ilgili algılarını derinlemesine anlamayı hedefleyen bir yaklaşımdır. Bu bağlamda, araştırmanın çalışma grubunu 2024-2025 eğitim-öğretim yılında Türkiye'deki Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı birkaç ildeki okullarda görev yapan, şimdi ya da önceden özel gereksinimli öğrencisi olan ve yaratıcı drama yöntemini derslerinde uygulayan 10 fen bilimleri öğretmenleri gönüllülük esasına dayanarak gerçekleştirilmiştir. Katılımcılar, ölçüt örnekleme yöntemiyle seçilmiştir.

Araştırma verileri yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Görüşmelerde, katılımcıların yaratıcı drama yöntemlerini fen bilimleri derslerinde nasıl kullandıkları ve kaynaştırma öğrencilerinin bu süreçteki tecrübeleri sorgulanmıştır. Katılımcı öğretmenlerle görüşme yüz yüze ve çevrim içi olarak yapılmıştır. Görüşmeler ortalama 30-40 dakika sürmüştür. Elde edilen veriler, tematik analiz yöntemiyle incelenmiş ve ana temalar belirlenmiştir. Bu süreçte, öğretmenlerin deneyimlerine dayalı olarak elde edilen bulgular, yaratıcı dramanın fen öğretiminde öğrenci katılımını ve öğrenme motivasyonunu artırdığına dair önemli ipuçları sunmuştur.

Beklenen/Geçici Sonuçlar

Bu araştırmanın sonuçları, başarılı bir kaynaştırma eğitimi için fen bilimleri öğretim sürecinde yaratıcı drama yönteminin olumlu etkilerini ortaya koymaktadır. Yaratıcı drama yönteminin, özellikle kaynaştırma eğitimi alan öğrencilerin soyut fen bilimleri kavramlarını daha iyi anlamalarına yardımcı olabileceği düşünülmektedir. Bu yöntem, sadece öğrencilerin sosyal becerilerini geliştirmekle kalmaz, aynı zamanda onların derslere daha aktif katılım göstermelerini sağlar.

Araştırma bulguları, fen bilimleri öğretmenlerin yaratıcı drama yöntemine yönelik olumlu görüşler bildirdiğini ve yaratıcı drama yöntemin fen bilimleri öğretiminde etkili olduğunu düşündüklerini ortaya koymuştur. Öğretmenlerin, yaratıcı drama yönteminin potansiyelini daha iyi anladıkça, derslerinde bu yöntemi kullanma konusunda cesaret kazanmaları muhtemeldir. Ayrıca, öğretmenler, bu yöntemin yaygınlaştırılması ve daha etkin kullanılması için mesleki gelişim fırsatlarının arttırılması için yaratıcı drama kurslarının düzenlenmesi, okullarda yaratıcı drama yönteminin uygulanması için uygun mekânların hazırlanması gerektiğini vurgulamaktadır.

Sonuç olarak, yaratıcı drama yönteminin fen bilimleri öğretimine daha fazla entegre edilmesi, öğrencilerin öğrenme süreçlerini zenginleştirerek fen bilimleri alanında daha derin bir anlayış geliştirmelerine katkı sağlayacaktır. Bu yöntem hem öğrencilerin akademik başarılarını artıracak hem de sosyal etkileşimlerini güçlendirecektir.

Anahtar Kelimeler: Fen Bilimleri öğretimi, Yaratıcı Drama Yöntemi, Kaynaştırma/Bütünleştirme Eğitimi, Özel Eğitim Gereksinimli Öğrenciler, Etkili Eğitim.

Kaynakça

Adıgüzel, Ö. (2006). Yaratıcı drama kavramı, bileşenleri ve aşamaları. Yaratıcı Drama Dergisi, 1(1), 17-30.Formun Üstü

Altıntaş, E., & Kaya, H. (2012). Fen bilgisi öğretmen adaylarının drama yöntemiyle fen ve teknoloji dersinin işlenmesine yönelik öz-yeterlik ve tutumları. Erciyes Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Fen Bilimleri Dergisi, 28(4), 287-295.

Eğerci, Z. M., & Şimşek, P. Ö. (2019). Öğretmenlerin fen bilimleri dersinin drama yöntemi ile işlenmesine yönelik öz yeterlik, tutum ve görüşlerinin belirlenmesi. Yaratıcı Drama Dergisi, 14(1), 33-54.

Kahyaoğlu, H., Yavuzer, Y., & Aydede, M. N. (2010). Fen Bilgisi Dersinin Öğretiminde Yaratıcı Drama Yönteminin Akademik Başarıya Etkisi. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 8(3), 741-758.

Namdar, A. O., Bülbül, A. N., & Çankal, A. O. (2018). Yaratıcı Drama İle Canlılar Dünyasına Yolculuk. Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, 19(2), 1404-1422.

Saylan, A., & Kaya, E. A. H. (2019). Öğretmen Adaylarının Fen Bilimleri Dersinde Drama Yönteminin Kullanılmasına Yönelik Görüşleri. Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi, (6), 353-366.

Sharon, J. (1997). Building bridges of understanding with creative drama strategies: an introductory manuel for teachers of deaf elementary school students, (ERIC Document Reproduction Service No. ED 418 537, EC 306 346).

Yeşiltaş, H. M., Taş, E. R. O. L., & Özyürek, C. (2017). Yaratıcı drama destekli fen öğretimin kavram yanılgılarına etkisi. Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi, (32), 827-836.

Yılmaz, G. (2006). Fen bilgisi öğretiminde drama yönteminin kullanımı (Master's thesis, Pamukkale Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü).

Bilim ve Sanat Merkezindeki Uyum Sürecinde Yaratıcı Drama Uygulamaları Hakkında Öğrenci Görüşleri

Zülfü Alımterin [1,*] & Gönül Erdoğan [2]

[1] Sınıf Öğretmenliği Milli Eğitim Bakanlığı
[2] Polatlı Sosyal Bilimler Myo Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
zalimterin@hotmail.com

Özet

Uyum programı, Bilim ve Sanat Merkezi'ne (BİLSEM) yeni kaydı yapılan genel zihinsel, müzik ve görsel sanatlar yetenek alanı öğrencilerinin BİLSEM'e uyumunu sağlamak amacıyla kurumu, programları tanıma ile öğretmen ve diğer öğrencileri tanımalarını içerek programdır (MEB,2001). Özel yetenekli bireylerin sahip oldukları potansiyel, uygun çevresel desteklerle en üst seviyeye çıkabilir. Bu bakış açısına göre, BİLSEM gibi kurumların, özel yetenekli çocukların kendi yeteneklerini ortaya koymalarına ve geliştirmelerine katkı sağlayan bir ortam sunduğu düşünülmektedir (Gagné, 2004). Uyum programı öğrencilerin BİLSEM'e, öğretmenlerine ve akranlarına bağlılık geliştirmesi için önemlidir. Program, öğrencilerin sosyal becerilerini geliştirme, özgüven kazanmalarına yardımcı olma ve onları BİLSEM kültürüne uyum sağlamaya yönlendirme gibi hedeflere yönelik olarak planlanmıştır. Uyum programı etkinliklerinde sınıf öğretmeni ile rehberlik öğretmeni öncelikli olmak üzere tüm öğretmenler uygulayıcı ve gözlemci olarak görev alabilir. Öğretmenler, öğrencilerin duygusal ve sosyal uyum süreçlerini izleyerek gerektiğinde müdahale etme sorumluluğuna sahiptir(MEB, 2016). Araştırmada BİLSEM'de uygulanan Uyum Programı sürecinde yapılan etkinliklerde yaratıcı drama yönteminin kullanılması ile ilgili öğrencilerin görüşleri alınması amaçlanmıştır.

Bu araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni kullanılarak, 2024-2025 eğitim-öğretim yılında Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Bursa merkez ilçelerinde birinde bulunan BİLSEM'de öğrenim gören 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin uyum sürecinde yaratıcı drama etkinliklerine yönelik görüşleri incelenmiştir. Öğrencilerin yaratıcı drama etkinlikleriyle ilgili deneyimlerini daha iyi anlamak için yarı yapılandırılmış görüşme formu ile veri toplanmış ve bu veriler tematik analiz yöntemiyle değerlendirilmiştir. Çalışma grubunda yer alan 9 öğrenci, yaratıcı drama etkinliklerine katılma deneyimlerini ve uyum süreçlerine etkisini paylaşmıştır.

Araştırma sonuçları, öğrencilerin yaratıcı drama yöntemini olumlu karşıladığını ve bu yöntemin uyum süreçlerine önemli katkılar sunduğunu göstermektedir. Öğrenciler, yaratıcı drama etkinliklerinin eğlenceli olduğunu, sosyal ilişkilerini güçlendirdiğini ve kendilerini daha mutlu ve katılımcı hissettirdiğini belirtmişlerdir. Bulgular, yaratıcı drama etkinliklerinin öğrencilerin sosyal ve duygusal gelişimlerine ve öğrenme süreçlerine olumlu katkılar sunduğunu göstermektedir. Sonuç olarak, yaratıcı drama yönteminin BİLSEM uyum programlarında kullanılması, öğrencilerin kuruma uyum sağlama ve bütünleşme süreçlerini olumlu yönde etkilemektedir.

Problem Durumu

BİLSEM'ler, Türkiye'de özel yetenekli bireylerin eğitimi amacıyla açılan ve Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olarak ücretsiz hizmet veren kurumlardır (Kayışdağ & Melekoğlu, 2019). BİLSEM'e kabul edilen öğrenciler, uyum programı, destek eğitimi, bireysel yetenekleri tanıma, özel yetenekleri geliştirme ve proje çalışmaları gibi alanlarda düzenlenmiş özel eğitim programlarından yararlanmaktadır. Öğrenciler örgün eğitimlerine devam ettikleri sürece bu merkezlerde eğitim alma hakkına sahiptir ve bu süreçte kendilerine becerileri doğrultusunda eğitim sunulmaktadır. BİLSEM'e kayıt yapan öğrencilere uygulanan ilk program "uyum programıdır". Uyum programının amacı, öğrencilerin modelle tanışmasını sağlamak ve gelecekteki çalışmalar için ekip oluşturmalarını desteklemektir. Bu program öğrencilerin kendilerini ve akranlarını daha iyi tanımalarına yardımcı olur. "Bu süreçte, öğrenciler kendilerini daha iyi tanıdıkça, bağımsız bir şekilde zenginleştirme yapılacak alanı seçer ve eğitim programının şekillenmesine aktif katkıda bulunurlar.

BİLSEM'e yeni kaydolan öğrenciler mevcut öğrenci grubuna, öğretmenlere ve kurumsal yapıya uyum sağlamada bazı zorluklar yaşanıyor. Öğrenciler, yalnızca akademik başarılarını değil, aynı zamanda sosyal ve duygusal uyumlarını da geliştirecek bir ortama ihtiyaç duymaktadır (Aydın, 2019). Özel yetenekli öğrenciler hızlandırma programlarına alındıklarında, yaşıtlarıyla iletişim kurma gereksinimlerini yeterince karşılayamamakta ve bağımsız çalışma becerileri konusunda yetersiz kalabilmektedirler. Bu nedenle, hızlandırma uygulamasına karar verirken yalnızca çocuğun bilişsel gelişimi değil, aynı zamanda sosyal ve duygusal gelişim açısından da hazır olup olmadığı değerlendirilmelidir.

Öğrencilerin BİLSEM kültürüne ve eğitim süreçlerine uyum sağlamasını kolaylaştırmak için yaratıcı drama gibi sosyal becerileri geliştiren etkinliklerin uyum sürecinde kullanılması önemlidir. McNaughton'a (2004) göre, yaratıcı drama, bireyin iletişim kurma ve karar alma becerilerini geliştirmesine katkı sağlayabilir ve aynı zamanda arkadaşlarına karşı daha duyarlı bir tutum geliştirmesine yardımcı olabilir. Yaratıcı drama, bilişsel, duyuşsal ve devinişsel gelişim alanlarını aynı anda destekleyen bütünsel bir öğrenme imkânı sunar ve öğrenme sürecini deneyimsel hale getirir. Bu yöntem, öğrenme yaşantıları yoluyla gerçekleşen etkinliklerden oluşmaktadır. Yaratıcı drama, bilişsel, duyuşsal ve devinişsel gelişim alanlarını aynı anda destekleyen bütünsel bir öğrenme imkânı sunar ve öğrenme sürecini deneyimsel hale getirir. Bu yöntem, öğrenme yaşantıları yoluyla gerçekleşen etkinliklerden oluşmaktadır (Adıgüzel, 2015). Yaratıcı drama yöntemi, eğitimi eğlenceli, etkili ve verimli hale getirir. Katılımcıların kendilerini değerli hissetmelerini sağlarken, kalıcı öğrenmeyi teşvik eder, işbirliği ve problem çözme becerilerini geliştirir. Farkındalığı artırır, olumlu iletişim ve insan ilişkilerini destekler. Bu araştırma Bursa'daki bir BİLSEM'de öğrenim gören 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin uyum sürecinde yaratıcı drama etkinliklerine yönelik deneyim ve görüşlerini anlamak ve bu etkinliklerin sosyal-duygusal uyuma etkisini incelemek olarak belirlenmiştir. Öğrencilerin yaratıcı drama etkinlikleri yoluyla kuruma ve akranlarına uyum sağlama sürecine olan etkisinin ortaya konulması, BİLSEM uyum programlarının geliştirilmesi açısından önem arz etmektedir.

Yöntem

Bu çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni ile yürütülmüştür. Durum çalışması, belirli bir sistemin işleyişi ve fonksiyonları hakkında kapsamlı bilgi edinmek amacıyla, çeşitli veri toplama yöntemleriyle gerçekleştirilen derinlemesine bir inceleme sürecidir (Chmiliar, 2010). Durum çalışması, tek bir durumun ya da olayın derinlemesine araştırılmasını içeren, gerçek ortamda neler olduğunu inceleyen metodolojik bir yöntemdir (Creswell, 2007). Araştırmanın verileri yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanılmıştır. Görüşme formu maddeleri araştırmacılar tarafından oluşturulmuştur. Daha sonra bu form alanında uzman 3 kişiye gönderilerek uzman görüşü alınmış ve sonrasında görüşme formuna son hali verilmiştir. Öğrencilerle yapılan görüşme sonrasında elde edilen veriler tematik analiz yöntemiyle değerlendirilmiş ve ortaya çıkan temalar altında kodlanarak kategorize edilmiştir. Çalışma grubu, 2024-2025 Eğitim- Öğretim yılında Bursa'daki bir BİLSEM'de öğrenim gören 4. ve 5. sınıf öğrencilerinden 4 erkek ve 5 kız olmak üzere 9 öğrencidir. Bu görüşmelerle, öğrencilerin uyum sürecindeki kişisel deneyimleri, yaratıcı drama etkinliklerine dair algıları ve kuruma uyum süreçleri detaylı olarak incelenmiştir.

Beklenen/Geçici Sonuçlar

Yaratıcı drama yöntemi, BİLSEM uyum programlarında kullanıldığında öğrencilerin hem akademik hem de sosyal becerilerine önemli katkılar sağlamaktadır. Bu yöntem, öğrencilerin kendilerini özgürce ifade etmelerini, akranlarıyla daha güçlü ilişkiler kurmalarını ve grup çalışmalarında daha etkin rol almalarını teşvik eder.

Ayrıca, bu etkinlikler öğrencilerin kuruma olan bağlılıklarını güçlendirerek öğrenme süreçlerine daha istekli katılım sağlamalarına olanak tanır. BİLSEM uyum programlarında yaratıcı drama etkinliklerinin yaygınlaştırılmasının, öğrencilerin sosyal ve duygusal gelişimlerine önemli katkılar sunacağı düşünülmektedir. Uyum sürecinde görev alan öğretmenlerin yaratıcı drama konusunda eğitim almaları, yöntemin daha etkili uygulanmasını sağlayacak ve öğrencilerin gelişim süreçlerini olumlu yönde destekleyecektir.

Ayrıca, BİLSEM dışındaki kurumlara yönelik uyum programlarında da yaratıcı drama etkinliklerinin uygulanması, öğrencilerin sosyal uyum ve aidiyet hislerini geliştirebilir.

Anahtar Kelimeler: BİLSEM, Uyum Programı, yaratıcı drama yöntemi, öğrenci görüşleri.

Kaynakça

Adıgüzel, Ö. (2015). Eğitimde yaratıcı drama (6. Baskı). Ankara: Pegem A Yayınevi.

Alevli, O. (2019). Özel Yetenekli Öğrencilere Bilim Ve Sanat Merkezlerinde Uygulanan Türkçe Eiğtimi: Bir Durum Çalışması.[Yayınlanmamış Doktora Tezi]. (583373), Sakarya Üniversitesi.

Aydın, S. (2019). BİLSEM'de Öğrenci Uyumu: Zorluklar ve Çözümler. Eğitim Bilimleri Dergisi, 15(2), 120-135.

Chmiliar, l. (2010). Multiple-case designs. In A. J. Mills, G. Eurepas & E. Wiebe (Eds.), Encyclopedia of case study research (pp 582-583). USA: SAGE Publications.

Creswell, J. W. (2007). Qualitative inquiry & research design: Choosing among five approaches (2. Baskı). USA: SAGE Publications.

Davis, G. A. (2014). Üstün yetenekli çocuklar ve eğitimi öğretmenler ve ebeveynler için el kitabı. Müjde Işık Koç (Çev.). İstanbul: Özgür Yayınları, 105-122.

Gagné, F. (2004). Transforming gifts into talents: The DMGT as a developmental theory. High ability studies, 15(2), 119-147.

Kanlı, E. (2011). Üstün zekâlı ve yeteneklilerin alan eğitiminde hızlandırma. Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi, 8 (2), 85-104.

Karadağ, F. N. (2012). Yetişkinlerin katıldıkları hizmet içi eğitimlerinde kullanılan yaratıcı drama yöntemi hakkındaki görüşleri (Master's thesis, Ankara Universitesi (Turkey)).

Kayışdağ, E. ve Melekoğlu, M.A. (2019). Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 175-202DOI: 10.17494/ogusbd.548321

McNaughton, M. J. (2004). Educational drama in the teaching of education for sustainability. Enviromental Education Research, 10(2), 139-155.

Millî Eğitim Bakanlığı. (2016). Bilim ve sanat merkezleri yönergesi. Tebliğler Dergisi, 79(2710), 449-473.